

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de ÎCS
„Plastics-Mol” SRL reprezentată de avocata Natalia Balaban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS
„Plastics-Mol” SRL împotriva BC „ProCredit Bank” SA privind
încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel
Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1766/23
NR. PIGD 2-20030410-01-2ra-19012024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 Cod de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul centru, jud. V. Holban,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi

01 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de ÎCS „Plastics-Mol” SRL reprezentată de avocata Natalia Balaban,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 martie 2020, ÎCS „Plastics-Mol” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „ProCredit Bank” SA cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că la 02 aprilie 2018, între BC „ProCredit Bank” SA și ÎCS „Plastics-Mol” SRL a fost încheiat contractul-cadru nr. FW90.1147. Conform pct. 2.2 al contractului-cadru, la solicitarea Debitorului și la întrunirea de către acesta a condițiilor aferente necesare, Banca îi va putea elibera Debitorului, în cadrul Limitei Expunerii stabilite, orice Produs creditar disponibil, cu întocmirea unei Anexe la prezentul Contract. Anexa va cuprinde, dar nu se va limita la: suma și valuta Produsului creditar, scopul, termenul, dobânda comisioanele și penalitățile, precum și alte condiții suplimentare, după caz.

3. Subsecvent, a fost semnată Anexa cu nr. de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 la Contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018 a cărei limită și valută de credit constituie 50 000 Euro, la pct. 3, termenul liniei de credit, este indicat „12 (douăsprezece) luni”.

4. Ulterior, a fost semnat Acordul adițional nr. 1 din septembrie 2018 la anexa cu nr. de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 la contractul-cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018, prin care „Punctul 1 al Anexei se modifică și se expune în următoarea redacție: Limita și Valuta Liniei de credit: 125 00 (una sută douăzeci și cinci mii) EUR”.

5. A reținut că, Banca a debursat Clientului prima tranșă a liniei de credit respective în baza Anexei cu numărul de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 - 50 000 Euro la data de 02 aprilie 2018, iar cea de a doua tranșă în baza Acordul adițional nr. 1 din septembrie 2018 - 75 000 Euro, la data de 19 septembrie 2018. Relația dintre Bancă și Client a fost una de bună-credință pe parcursul anilor. La cerința clientului Banca a fost de acord cu prelungirea Liniei de Credit deschisă în baza Anexei cu numărul de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 la Contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018.

6. A notat că, în urma unui schimb de mesaje dintre Bancă și Client, prin care a fost solicitată suma de 500 000 EUR pentru achiziționarea părții sociale deținute

de dl. Tulwin Zbigniew, Banca în pofida faptului că situația financiară a companiei „Plastics-Mol” S.R.L. este stabilă, a concluzionat că achiziționarea părții sociale ar putea agrava situația financiară a companiei și suma solicitată nu va fi oferită de ProCredit Bank. Limita de credit nu a fost aprobată, deoarece este dificil de estimat modul în care potențialele schimbări în structura asociațiilor ar putea influența situația financiară a companiei.

7. Prin răspunsul său, Banca a indicat că scadența linei de credit nr. 57033111 este la data de 2 aprilie 2019. Astfel, este posibilă închiderea parțială - 50 000 EUR, iar suma de 75 000 EUR poate fi prelungită până la data de 31.05.2019. Comisionul pentru prelungirea liniei de credit este de 0.5% din totalul sumei prelungate - (în contract comisionul este de 1.5%). Dacă prelungirea liniei de credit este acceptată, un acord adițional ar trebui semnat în ziua comunicării răspunsului. Valoarea totală a datoriilor de la Plastics Ukraine, nu poate depăși suma de 28 000 EUR. Aceasta poate fi modificată la următoarea analiză financiară. De asemenea, Clientul nu poate retrage bani din activitate sub nicio formă (dividende, împrumuturi acordate asociațiilor, angajaților sau în alte forme). ProCreditBank Moldova poate solicita date financiare de la clienți pentru a verifica îndeplinirea condițiilor, iar clientul se obligă să transmită informația solicitată. Dacă structura asociațiilor va fi modificată fără informarea ProCredit Bank Moldova, atunci ProCredit Bank Moldova, are dreptul să solicite închiderea prematură a expunerii totale.

8. A menționat că, la 03 aprilie 2019, mijloacele financiare în valută care erau în contul „Plastics-Mol” SRL au fost debitate de către Bancă în contul rambursării și a fost calculată penalitatea pentru prima zi de întârziere.

9. Reclamanta la 17 decembrie 2019 s-a adresat cu o cerere prealabilă către Bancă. La 15 ianuarie 2020, Banca a remis Clientului răspunsul la cererea prealabilă, menționând că aceasta este neîntemeiată, nefiind onorate solicitările Clientului.

10. A invocat că, acțiunile Băncii în raport cu Clientul, au periclitat activitatea antreprenorială desfășurată de acesta, au atentat la drepturile asociațiilor/investitorilor și a reprezentat o ingerință nejustificată în gestionarea afacerii și în relațiile cu partenerii comerciali.

11. Totodată, a remarcat că potrivit pct. 3.3.2 al Contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018, dobânda se calculează zilnic reieșind din soldul Produsului creditat debursat și nerambursat, începând cu data debursării Produsului creditat și până în ziua precedentă rambursării acestuia, baza de calcul fiind anul de 365 zile și numărul efectiv de utilizare a părții respective cu produsul creditat respectiv. Suplimentar, potrivit pct. 4.3.1. lit. a) al Contractului cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018, „linia de credit se activează la data indicată în anexă/anexele la prezentul contract”.

12. A mai menționat că, în Anexa cu nr. de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 la Contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018 contrar pct. 4.3.1. lit. a) al Contractului cadru, Banca nu a indicat data activării și cea scadentă, or, pct. 3.1 „Data activării liniei de credit” și pct. 3.2 „Scadența liniei de credit”, conțin câmpurile 2018, respectiv 2019. Iar, conform pct. 4.3.2 lit. b) a contractului invocat, debitorul este în drept să ramburseze mijloacele creditare utilizate în cadrul Liniei de credit integral sau parțial pe întreg termenul Liniei de credit. Debitorul este obligat să ramburseze mijloacele creditate la scadența Liniei de credit, stabilită în Anexa/Anexele la prezentul Contract.

13. În context, a reținut că nu i-a fost comunicată Clientului scadența Liniei de Credit în Anexa cu nr. de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 la Contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018. Mai mult, Clientului nu i-a fost comunicată nici data activării Liniei de Credit. În lipsa unor astfel de informații, clientul miza în mod rezonabil și bazat pe principiul bunei-credințe, în temeiul prevederilor legii și a stipulațiilor contractuale, reieșind din circumstanțele de fapt, și anume: debursarea primei tranșe a liniei de credit respective - 50 000 Euro la 02 aprilie 2018, iar celei de a doua - 75 000 Euro, la 19 septembrie 2018 că, drepturile și obligațiile ce decurg din utilizarea produsului creditar respectiv, inclusiv dobânzile și scadența, se calculează în raport cu numărul de zile de utilizare efectivă.

14. A indicat că, Banca i-a comunicat Clientului la 26 martie 2019 despre prelungirea liniei de credit fără a indica careva condiții suplimentare sau obligații în acest sens. Potrivit pct. 13.2 al Contractului Cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018, notificările în baza contractului se fac în formă scrisă. Se va considera primită notificarea dacă aceasta: a fost expediată prin e-mail, la adresa comunicată în aceste condiții, Clientul considera, din motive obiective, că Banca va acționa cu bună credință și prelungi termenului Liniei de Credit, astfel încât Clientul conta pe faptul că putea să se îngrijească în continuare cu bună diligență de actele de gestiune a afacerii.

15. A relevat că, la 26 martie 2019 Banca a recunoscut faptul că compania va avea nevoie de mijloace circulante. Impunerea ulterioară a unor condiții suplimentare în termeni imposibili de executat profitând de starea de vulnerabilitate a Clientului (generată de necesitatea mijloacelor circulante și de termenii restrânși) este contrară principiului bunei-credințe în relațiile civile și al loialității în afaceri. Banca a comunicat Clientului decizia Comitetului de creditare și condițiile adiționale pentru prelungirea Liniei de credit, abia la 02 aprilie 2019, deși este menționat că, Comitetul de creditare a avut loc la 28 martie 2019. În cadrul aceluiași mesaj a fost indicat ca dată de scadență 02 aprilie 2019, chiar ziua comunicării.

16. Reclamantul a indicat că necesitatea de a semna un contract cu privire la prelungire în aceeași zi, în condiții suplimentare, vine în coliziune cu pct. 5.1 lit. m) al Contractului cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018 care dispune că, încheierea și executarea prezentului Contract corespunde actelor de constituire ale Debitorului, fiind luat acordul respectiv de la organul suprem de conducere al Debitorului. Conform art. 48 alin. (1) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, organul suprem al societății este adunarea generală a asociaților. Asociații pot fi convocați în adunări generale ordinare și extraordinare.

17. Reținând acestea, Clientul s-a aflat în imposibilitatea obiectivă de a semna contractul/acordul de prelungire a liniei de credit în aceeași zi, în circumstanțele unor condiții suplimentare a contractului, or, organul suprem de conducere a Debitorului este Adunarea Generală a Asociaților SRL, iar convocarea acesteia presupune respectarea prevederilor imperative ale Legii privind societățile cu răspundere limitată și a Codului civil al Republicii Moldova. Mai mult, Banca a fost informată că ambii asociați/fondatori ai Clientului sunt cetățeni ai Republicii Polone, dintre care unul domiciliază pe teritoriul Republicii Polone, iar celălalt pe teritoriul Ucrainei.

18. Referitor la solicitările Băncii în partea ce ține de: Valoarea totală a datoriilor de la Plastics Ukraine, nu poate depăși suma de 28 000 EUR. Aceasta poate fi modificată la următoarea analiză financiară. De asemenea, Clientul nu poate retrage bani din activitate sub nicio formă (dividente, împrumuturi acordate asociaților, angajaților sau în alte forme). ProCreditBank Moldova poate solicita date financiare de la clienți pentru a verifica îndeplinirea condițiilor, iar clientul se obligă să transmită informația solicitată.), acestea reprezintă o imixtiune nejustificată și disproporțională în gestionarea afacerii, în contradicție cu pct. 5.1 lit. 1) al Contractului cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018 care statornicește că Debitorul este în drept să dispună liber de venitul obținut de pe urma activității de antreprenariat, care rămâne după achitarea impozitelor și altor plăți obligatorii.

19. Consideră că prin aceste condiții se aduce atingere principiului de sorginte constituțională statuat în art. 9 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia, piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.

20. De asemenea, a evidențiat că la fel de irealizabilă consideră a fi condiția Băncii prin impunerea acceptării condițiilor transmise administratorului la 02 aprilie 2019 la 4:39 PM, cu subiectul „Puncte Suplimentare”, or, pe lângă faptul că administratorul este încorsetat să le accepte la sfârșitul zilei de scadență și imediat anterioare celei de calculare a penalităților, acesta, nu ar fi putut fizic ajunge la sediul băncii având în vedere limitarea în timp dar și încorsetarea în luarea deciziei care din punct de vedere legal nu îi aparținea, astfel se indică: circumstanțele de

timp și spațiu nu i-ar fi permis acest lucru; acceptarea condițiilor impuse de către banca ține de organul suprem al Clientului (așa precum a fost menționat și în Contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018), care în mod obiectiv nu poate decide în cazul în care nu i s-a oferit această posibilitate.

21. A relevat că, acțiunile Băncii au descurajat ferm Clientul în abordarea Băncii ca pe un partener de încredere. Mai ales, prin prisma faptului că, acțiunile Băncii au pus în pericol activitatea Clientului, începând cu 02 aprilie 2019. Totodată, a afirmat că acțiunile Băncii au pus în pericol activitatea și existența ÎCS „Plastics-Mol” SRL, începând cu 2 aprilie 2019 și consideră aceste acțiuni a fi abuzive, cu încălcarea legislației Republicii Moldova, venind în detrimentul ÎCS „Plastics-Mol” SRL și investitorilor acesteia.

22. În final, a remarcat că urmarea a acestui abuz, fiind în lipsă de credibilitate față de BC „ProCredit Bank” SA dar și imposibilitatea dezvoltării ulterioare a afacerii cu un asemenea partener, la data de 05 iunie 2019 „Plastics-Mol” SRL a trecut la o alta bancă. Consideră că BC „ProCredit Bank” SA intenționat a forțat ideea încetării raporturilor contractuale între ÎCS „Plastics-Mol” SRL și prima. Totodată, prin neonorarea promisiunilor livrate, prin impunerea unor condiții decuplate de la realitatea obiectivă, și de la condițiile legislative, economice și financiare, și prin coerciția exercitată asupra clientului, Banca a admis o imixtiune în afacerile Clientului, acționând cu rea-credință, ceea ce adus prejudicii și atingere dreptului de proprietate, acțiuni ce pot fi calificate drept încălcare a obligațiilor legale consemnate mai sus.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

23. Prin hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Plastics-Mol” SRL împotriva BC „ProCredit Bank” SA privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

24. La 10 noiembrie 2021, ÎCS „Plastics-Mol” SRL reprezentată de avocata Natalia Balaban a declarat apel împotriva hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

25. Prin decizia din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de ÎCS „Plastics-Mol” SRL reprezentată de avocata

Natalia Balaban. S-a menținut hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru.

26. În motivarea soluției, instanța de apel a stabilit că la data de 02 aprilie 2018, între B.C. „ProCredit Bank” S.A. și Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L a fost încheiat un contract cadru de credit cu nr. FW90.1147. La data de 05 septembrie 2018, a fost semnată anexa cu numărul de evidență 13174650/57033111 la Contractul cadru prin care s-a stabilit Limita și valuta Liniei de credit în mărime de 50 000 EUR, termenul Liniei de credit fiind de 12 luni. Iar, la data de 05 septembrie 2018, a fost încheiat Acordul adițional nr. 1 la anexa cu numărul de evidență 13174650/57033111 la Contractul cadru prin care s-a modificat pct.1 al Anexei și s-a stabilit Limita și valuta Liniei de credit în mărime de 125 000 EUR, celelalte prevederi ale Anexei rămânând fără modificări, atât după formă cât și după conținut.

27. Din corespondența purtată prin intermediul poștei electronice între reprezentanții părților litigante, instanța de apel a reținut solicitarea formulată de Î.C.S. „PlasticsMol” S.R.L. cu privire la prolongarea liniei de credit deschisă în baza Anexei cu nr. de evidență 13174650/57033111 din 02 aprilie 2018 la contractul cadru nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018.

28. La 02 aprilie 2019, reprezentantul B.C. „ProCredit Bank” S.A. a comunicat clientului Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L., decizia Comitetului de creditare, prin care s-a invocat faptul că deși situația financiară a clientului este stabilă, totuși suma de 500 000 Euro solicitată de către acesta poate înrăutăți situația companiei, prin urmare cuantumul respectiv nu poate fi finanțat de către B.C. „ProCredit Bank” S.A. Limita de credit nu a fost aprobată deoarece este dificil de preconizat schimbările care vor avea loc în structura acționariatului, care pot influența situația financiară a companiei.

29. Totodată, s-a indicat că scadența liniei de credit nr. 57033111 are loc la data de 02 aprilie 2019. Respectiv, este posibil de a lichida această datorie parțial - 50 000 Euro, iar perioada de restituire a sumei de 75 000 Euro, poate fi prelungită până la data de 31 mai 2019. Comitetul executiv al Băncii a stabilit 0,5% din suma prelungită în contracte acest comision constituie 1,5%). În cazul în care prelungirea este acceptată, urmează a fi semnat un nou acord. Valoarea totală a datoriilor de la Plastics Ukraine, nu poate depăși suma de 28 000 EUR. Aceasta poate fi modificată la următoarea analiză financiară. De asemenea, Clientul nu poate retrage bani din activitate sub nicio formă (dividende, împrumuturi acordate asociațiilor, angajaților sau în alte forme). ProCreditBank Moldova poate solicita date financiare de la clienți pentru a verifica îndeplinirea condițiilor, iar clientul se obligă să transmită informația solicitată. Dacă structura asociațiilor va fi modificată fără informarea

ProCredit Bank Moldova, atunci ProCredit Bank Moldova, are dreptul să solicite închiderea prematură a expunerii totale.

30. Instanța de apel a reținut că, nefiind de acord cu acțiunile Băncii în raport cu Clientul Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L., la 17 decembrie 2019, Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L., prin intermediul avocatului Natalia Balaban, a adresat o cerere prealabilă către B.C. „ProCredit Bank” S.A., prin care a solicitat încasarea prejudiciului din pierderea șansei Limitei și Valutei Liniei de credit în mărime de 125 000 Euro, încasarea prejudiciului material suportat de către Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L. cu titlu de penalități, încasarea prejudiciului moral de 1 000 000 Euro și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

31. Corespunzător, prin răspunsul acordat, B.C. „ProCredit Bank” S.A. a calificat ca fiind nejustificate pretențiile Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L., respingând cererea prealabilă.

32. Instanța de apel verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în apelul declarat de către Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L., a conchis că instanța ierarhic inferioară, pronunțându-se asupra aspectelor importante, având în susținere cadrul legal pertinent speței, întemeiat a ajuns la concluzia netemeinicii cererii de chemare în judecată.

33. Cu referire la prejudiciul material reprezentând suma creditului de 75 000 Euro, pe care apelantul pretinde că l-ar fi putut obține și care constituie obiect de critică în apel, instanța de apel a reținut că, în acest caz, relevante sunt dispozițiile art. 19 alin. (4) Cod civil, care acordă persoanei prejudiciate prin producerea unei fapte ilicite posibilitatea reparării prejudiciului din "pierderea unei șanse". Textul legal menționat acordă dreptul persoanei prejudiciate la o reparație proporțională cu probabilitatea obținerii avantajului ori, după caz, a evitării pagubei, ținându-se cont de împrejurări și de situația concretă a victimei. Totodată, caracterul cert al prejudiciului presupune că acesta este sigur, atât în privința existenței, cât și cu privire la posibilitățile de evaluare, (inclusiv în situația în care se invocă un prejudiciu viitor), dacă există siguranța producerii lui și dacă sunt elemente îndestulătoare pentru a-i determina întinderea.

34. Instanța de apel a explicat că, în ceea ce privește pierderea posibilității unei persoane de a realiza un câștig patrimonial sau de a evita o pagubă, trebuie demonstrat că prejudiciul nu este ipotetic, precum și valoarea economică certă ce ar constitui avantajul pierdut din cauza pierderii șansei, întrucât, spre deosebire de beneficiul nerealizat, când victima este îndreptățită la repararea integrală a acestuia, în cazul pierderii unei șanse autorul fetei ilicite poate fi obligat la plata unor daune numai în mod proporțional cu probabilitatea realizării șansei respective. Ca atare, pentru a putea obține compensarea prejudiciului, victima trebuie să demonstreze faptul că a fost ratată o șansă reală și serioasă, fiind aproape o certitudine că

obiectivele propuse s-ar fi îndeplinit dacă nu ar fi intervenit evenimentul care a condus la ratarea șansei și, că la momentul săvârșirii faptei ilicite, a început să-și fructifice șansa ori să fi fost chiar în cursul fructificării ei, șansa nefiind, în concepția legiuitorului, doar o simplă dorință a victimei. Caracterul serios al șansei se apreciază întotdeauna prin raportare la probabilitatea obținerii avantajului, cum expres prevăd dispozițiile art. 19 alin. (4) Cod civil.

35. În context, instanța de apel a reținut că după cum rezultă din dispozițiile pct.2.1. al contractului cadru din 02 aprilie 2018, „Prin contract, Banca stabilește Limita Expunerii în mărimea și valuta indicată la pct.14.1 al Contractului, din care se pot elibera Debitorului, în condițiile determinate de prezentul Contract și actele normative ale Băncii, diferite Produse creditare, iar Debitorul se obligă să restituie Băncii mijloacele creditare utilizate și să plătească Dobânda și alte penalități aferente executării prezentului Contract.” Iar, în conformitate cu pct. 2.2. al Contractului cadru, „la solicitarea Debitorului și la întrunirea de către acesta a condițiilor aferente necesare, Banca îi va putea elibera Debitorului, în cadrul Limitei de Expunere stabilite, orice Produs creditar disponibil, cu întocmirea unei Anexa la prezentul Contract. Anexa va cuprinde, dar nu se va limita la: suma și valuta produsului creditar, scopul, termenul, dobânda, comisioanele și penalitățile, precum și alte condiții suplimentare, după caz.”.

36. Suplimentar, instanța de apel a notat că potrivit pct. 4.3.1. lit. c) al Contractului cadru „Mijloacele creditare din cadrul Liniei de credit se acordă în temeiul cererii scrise a Debitorului² (Cererea privind transferul mijloacelor bănești între/în filialele și oficiile secundare ale Băncii) în mărimea solicitată, dar nu mai mare decât Limita Liniei de credit stabilită în Anexa/Anexele la prezentul Contract”, iar pct. 4.3.1. d) al Contractului cadru stipulează că „După rambursarea deplină sau parțială a mijloacelor creditare Debitorul poate solicita debursarea în mod repetat a mijloacelor creditare în cadrul aceleiași Limite a Liniei de credit, cu condiția că valoarea totală a mijloacelor creditare să nu depășească Limita Liniei de credit și că acesta nu are restanțe la plata Dobânzii sau a altor sume datorate Băncii....”.

37. Totodată, în conformitate cu pct. 4.3.2. lit. b) din Contractul cadru „Debitorul este obligat să ramburseze integral mijloacele creditare la scadenta Liniei de credit, stabilită în Anexa/Anexele la prezentul Contract.”.

38. Instanța de apel raportând aceste considerente la circumstanțele factuale ale cauzei - astfel cum acestea au fost reținute de instanță - reiese că apelantul nu se poate prevala de dispozițiile legale anterior enunțate, întrucât nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege în acest sens.

39. În contextul raporturilor juridice stabilite între ÎCS ”Plastics-Mol” SRL și BC ”ProCreditBank” SA, instanța de apel a identificat existența unei eventualități

favorabile cu privire la posibilitatea de a obține un avantaj, în speță, prolongarea liniei și limitei de credit așa cum a solicitat reclamantul. Totuși, pentru ca șansa să fie considerată ca existentă, aceasta nu trebuie să fie doar ipotetică, ceea ce înseamnă că posibilitatea evenimentului favorabil trebuie să fie mai mult decât o simplă dorință subiectivă a victimei. Din prevederile contractuale enunțate supra, contrar afirmațiilor apelantului, instanța de apel nu a stabilit o obligație a Băncii, ci doar un drept al acesteia de a elibera Produse creditare, în cazul întrunirii de către Î.C.S. „Plastics-Mol” S.R.L a condițiilor aferente.

40. Instanța de apel a evidențiat că, prorogarea liniei și limitei de credit reprezintă un drept al Băncii care se exercită la întrunirea anumitor condiții, și nu o obligație a acesteia, chiar și în cazul în care Debitorul formulează o cerere în acest sens. În circumstanțele expuse, ÎCS ”Plastics-Mol” SRL nu poate afirma că avea certitudinea că Banca va prelungi termenul dat. Or, aceste acțiuni de creditare sunt precedate de anumite verificări din partea instituției bancare, atât din punct de vedere a disponibilității produselor de creditare, cât și prin prisma eventualelor riscuri de acordare a sumelor solicitate de către Client.

41. În această ordine de idei, instanța de apel a observat că alegațiile apelantului cu privire la promisiunea Băncii de a prelungi Linia de credit, făcând referire la corespondența electronică avută cu reprezentantul Băncii, nu pot fi reținute în argumentarea solicitărilor înaintate, or, reclamantul nu putea miza pe un simplu răspuns al unui angajat al Băncii, în lipsa unei decizii concrete a organului competent din cadrul instituției bancare. De altfel, apelantul a fost informat despre faptul că la data de 28 martie 2019 urmează să aibă loc ședința Comitetului de creditare, în legătură cu solicitarea Clientului privind prolongarea liniei de credit.

42. Din materialele cauzei, instanța de apel a stabilit că nu a fost constatată existența unei fapte ilicite în sarcina Băncii sau exercitarea cu rea-credință a obligațiilor contractuale, pentru a îndreptăți reclamantul să solicite repararea pretinsului prejudiciu, iar reclamantul/apelant nu a indicat în concret care anume prevedere contractuală a fost încălcată de către Bancă, pentru a i se putea imputa rea-credință în executarea obligațiilor contractuale asumate prin contractul cadru de credit cu nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018.

43. Instanța de apel a explicat că, conform pct. 1 al Anexei la Contractul cadru, limita și valuta Liniei de credit a fost stabilită de părți în mărime de 50 000 euro, iar termenul Limitei de credit stabilit în pct. 3 a fost de 12 luni. Mijloacele de creditare din cadrul Liniei de credit au fost debursate la 02 aprilie 2018, respectiv scadența Liniei de credit, conform clauzelor stipulate în Anexă, era la 02 aprilie 2019, iar omisiunea de a indica în Anexa la Contractul cadru data activării și scadența Linie de credit nu reprezintă un impediment pentru a determina aceste date.

44. Totodată, instanța de apel a menționat că dispozițiile contractuale inserate în contractul cadru de credit cu nr. FW90.1147 din 02 aprilie 2018, precum și tratativele purtate de către părți în vederea aprobării unei noi linii de credit, în limita solicitată de către client, nu învederează existența unor date suficiente pentru a se putea afirma că era probabil ca evenimentul să se fi realizat în mod favorabil pentru victimă.

45. Instanța de apel a mai explicat că, determinarea prejudiciului în raport de care se solicită despăgubiri într-un astfel de tip de răspundere rezultă prin raportare la condițiile șansei, astfel încât dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, prejudiciul este și rămâne cu totul eventual sau ipotetic și bineînțeles, incert și nereparabil.

46. Instanța de apel a conchis că, aceste aspecte definatorii ale regimului răspunderii pentru pierderea unei șanse, încorporat în cadrul dreptului comun al răspunderii civile delictuale, au fost suficient de clar punctate de către prima instanță, care în mod temeinic a ajuns la concluzia respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului prin pierderea șansei la linia de credit, în sumă de 75 000 Euro. Or, acest prejudiciu nu are caracter cert, întrucât ceea ce se pretinde în cauză este doar o prezumție, o posibilitate ipotetică a apelantului de a obține o nouă linie de credit.

47. În continuare, cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului sub formă de penalități achitate în cuantum de 1745,81 Euro, instanța de apel a reținut că, debitorul este obligat să repare prejudiciul cauzat creditorului ca urmare a neexecutării obligației pecuniare asumate. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

48. Instanța de apel a subliniat că, între părți nu a fost semnat vreun acord privind prelungirea Liniei de credit, iar la scadență suma datorată nu a fost rambursată, în astfel de circumstanțe, pârâtul a avut dreptul să calculeze penalități, în conformitate cu pct. 11 din Anexa la Contractul cadru. Respectivul penalități nu pot fi apreciate ca un prejudiciu cauzat reclamantului, iar acesta din urmă nu are nici un temei contractual sau legal de a pretinde restituirea sumei de 1 745,81 Euro, achitată cu titlu de penalități.

49. Instanța de apel a reținut că, reclamantul a solicitat compensarea prejudiciului moral în sumă de 1 milion de Euro, în lipsa unei argumentări clare privind suportarea efectivă de către reclamant a unor suferințe morale, pretins cauzate prin acțiunile de rea-credință ale Băncii în raport cu Clientul. Or, în cadrul judecării cauzei, nu a fost stabilită culpa băncii în executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate prin contractul cadru de credit, totodată nu au fost aduse în fața instanței de apel argumente și probe concrete din care să rezulte cauzarea de către bancă a cărorva prejudicii, respectiv, prima instanță corect a respins această pretenție ca neîntemeiată.

50. Reiterând prevederile art. 96 Cod civil, precum și ținând cont că acțiunea a fost respinsă, instanța de apel a ajuns la concluzia că cerința cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate și a taxei de stat achitate, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă. Prin urmare, instanța de apel a respins ca nefondate argumentele apelantului inserate în cererea de apel, or acestea constituie o reiterare a cererii de chemare în judecată și în esență, exprimă un simplu dezacord cu soluția instanței de fond, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către prima instanță.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

51. La 29 decembrie 2023, ÎCS „Plastics-Mol” SRL reprezentată de avocata Natalia Balaban declară recurs împotriva deciziei din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicită admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

ARGUMENTELE RECURSULUI

52. În motivarea recursului, invocă în esență argumente similare celor formulate în cererea de apel și pledoarii. Suplimentar, invocă temeiurile de recurs prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) Cod de procedură civilă, susținând că instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecării, nu au stabilit corect starea de fapt și situația real existentă a litigiului, nu au identificat și aplicat corect normele materiale și procedurale, adoptând o hotărâre arbitrară care se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

53. Pretinde că, lipsa de răspuns motivat la demersurile înaintate și respinse de instanța de apel privind suspendarea și numirea expertizei, sesizarea Curții Constituționale lasă un mare semn de întrebare și denotă caracterul arbitrar al deciziei.

54. Notează că, instanța nu a examinat comportamentul băncii sub aspect de încălcarea a bunei credințe chiar dacă acțiunea face trimitere la art. 11 Cod civil și a solicitat expres acest fapt menționat în cadrul examinării cauzei în ambele instanțe. Aspectul bunei credințe fiind important în elucidarea cauzei privind pierderea șansei, fapt menționat în doctrina și practica Curții Europene.

POZIȚIA INTIMATULUI

55. La 23 mai 2024, BC „ProCredit Bank” SA reprezentată de avocatul Daniel Martin, depune referință la recursul declarat și solicită respingerea acestuia, ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

56. Art. 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

57. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

58. Art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

59. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

60. Art. 434 alin. (1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

61. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recurenta s-a conformat dispozițiilor art.434 Cod de procedură civilă, indicat la pct.60, și a depus în termen recursul la data de 29 decembrie 2023, în condițiile în care a recepționat copia deciziei din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 24 noiembrie 2023 (f.d.136, Vol. II).

62. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate

veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

63. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

64. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

65. Completul de judecată atestă că, în condițiile speței, motivele de casare invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în fața Curții de Apel Chișinău și căroră le-a fost dată apreciere în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 Cod de procedură civilă.

68. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

69. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins

argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

70. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

71. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO [Golder c. Regatul Unit](#), 1975, §38; [Stanev c. Bulgariei](#) [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO [Luordo c. Italiei](#), 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO [Levages Prestations Services c. Franței](#), 1996, §45).

72. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO [Botten c. Norvegiei](#), 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO [Helmers c. Suediei](#), 1991, §31, 36).

73. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de ÎCS „Plastics-Mol” SRL reprezentată de avocata Natalia Balaban.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu